

(1) Lat - Een voorbeeld van onderzoekend leren

BIJLAGE 1:

HET WETENSCHAPPELIJK DENK- EN HANDELINGSPROCES IN HET BASISONDERWIJS:

Stadium van het instructie model	Wat doet de leerkracht?	Wat doen de leerlingen?
Oriëntatiefase (Wat is het probleem?)	<ul style="list-style-type: none"> • Wekt interesse op. • Wekt vragen op. • Probeert antwoorden te ontlocken die weergeven wat de kinderen reeds weten/denken over het concept/onderwerp. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tonen van interesse voor het onderwerp. • Stellen van vragen: Wat weet ik hier al over? Wat kan ik nog te weten komen hierover?
Verkenningsfase (hoe gaan we dit probleem oplossen/onderzoeken?)	<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleert de leerlingen om samen te werken zonder directe instructies van de leerkracht (coöperatief leren). • Observeert en luistert naar de leerlingen wanneer ze samenwerken. • Stelt vragen om de kinderen in de juiste richting te helpen denken. • Geeft de nodige tijd aan de kinderen om het probleem uit te puzzelen. • Gedraagt zich als mediator. 	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen denken vrij, maar gericht vanuit het probleem. • Verwoorden voorspellingen en proberen deze te argumenteren (hypothese). • Zoeken naar alternatieven, bediscussiëren deze in de groep. • Komen tot een consensus in de groep mbt voorspellingen en hypothesen. • Plannen van een experiment om voorspellingen en hypothesen te testen.
Uitvoeringsfase (Onderzoek uitvoeren)	<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleert de leerlingen om samen te werken zonder directe instructies van de leerkracht (coöperatief leren). • Observeert en luistert naar de leerlingen wanneer ze samenwerken. • Stelt vragen om de kinderen in de 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van experimenten om voorspellingen en hypothesen te testen. • Nauwkeurig werken / werken volgens plan. • Oog hebben voor taakverdeling in de groep. • Nauwkeurig waarnemen.

	<p>juiste richting te helpen denken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft de nodige tijd aan de kinderen om het probleem uit te puzzelen. • Gedraagt zich als mediator. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vastleggen van waarnemingen (data).
<p>Herstructureringsfase (Conclusie)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Moedigt de leerlingen aan om concepten en definities uit te leggen met hun eigen woorden. • Vraagt naar verantwoording, motivatie voor een bepaald antwoord (bewijsmateriaal). • Gebruikt de ervaringen van de leerlingen als basis voor het uitleggen van concepten. • Verwacht van de kinderen dat ze eerder geleerde definities, concepten kunnen gebruiken in nieuwe situaties. • Moedigt de leerlingen aan om eerder geleerde concepten en vaardigheden toe te passen of uit te breiden in nieuwe situaties. • Herinnert leerlingen aan andere mogelijke verklaringen. • Spoort leerlingen aan om gebruik te maken van bestaande data en verklaringen en vraagt: Wat weet je al? Waarom denk je dit? ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijke oplossingen of antwoorden uitleggen aan de volledige klasgroep. • Kritisch luisteren naar de uitleg van andere groepen. • Vragen stellen ter verduidelijking aan de andere groepen. • Luisteren en proberen om de verklaringen van anderen te begrijpen en te plaatsen binnen een context. • Verwijzen naar vorige activiteiten (maakt de transfer). • Gebruik maken van de vastgelegde resultaten uit experimenten om de uitleg rond op te bouwen. • Nieuwe definities, verklaringen en vaardigheden toepassen in nieuwe, maar gelijkaardige situaties. • Bestaande informatie gebruiken om vragen te stellen, oplossingen voor te stellen, besluiten te trekken en eventueel nieuwe experimenten te plannen. • Anneembare conclusies trekken vanuit bewijsmateriaal. • Nagaan of de andere kinderen begrijpen wat gezegd is.
<p>Evaluatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Observeert de leerlingen wanneer ze nieuwe concepten of vaardigheden toepassen / ontdekken. • Beoordeelt de kennis en/of vaardigheden van de kinderen (assessment). • Zoekt naar mogelijkheden om te weten te komen dat de • leerlingen hun denken en/of vaardigheden hebben aangepast. • Biedt mogelijkheden zodat kinderen ook hun eigen leren en coöperatieve vaardigheden kunnen beoordelen. • Biedt mogelijkheden om het 	<ul style="list-style-type: none"> • Antwoorden op open vragen door gebruik te maken van observatiegegevens, bewijsmateriaal en reeds aanvaarde verklaringen. • Aantonen dat het concept en/of de vaardigheden beheerst worden. • Evalueren van de eigen vorderingen en kennis. • Gerelateerde vragen stellen die verder onderzoek kunnen bevorderen.

- denkproces dat kinderen hebben doorlopen te evalueren / te bespreken samen met de kinderen
- Stelt open vragen zoals: “Waarom denk je dat..?”, “Welk bewijsmateriaal heb je om dit te zeggen...?”, “Wat weet je over?”, “Hoe zou je dit verklaren?”

Bron: Leslie Trownbridge and Rodger Bybee, (1996). Teaching Secondary School Science, 6th ed. (pp.218-219).